

ATSAKOMYBĖS UŽ INFORMACINIŲ SISTEMŲ IR KOMPIUTERIŲ TINKLO NAUDOJIMO REIKALAVIMŲ NESILAIKYMĄ VILNIAUS UNIVERSITETE ATMINTINĖ

Šioje atmintinėje siekiame Jus supažindinti su Lietuvos Respublikos įstatymų, Vilniaus universiteto studijų nuostatuose ir kituose teisės aktuose, tvarkose ir studijuojančių asmenų su Universitetu sudaromoje sutartyje numatyta atsakomybe už saugaus informacinės sistemos ir kompiuterių tinklo naudojimosi taisyklių, saugos dokumentų nuostatų, asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo, kibernetinio saugumo įstatymo ir kitų susijusių teisės aktų nesilaikymą. Ši atmintinė yra sukurta tik bendram supažindinimui su atsakomybėmis, daugiau informacijos rasite Vilniaus universiteto Informacinių technologijų taikymo centro tinklalapio duomenų saugos [skiltyje](#) ir viešai skelbiamuose teisės aktuose. Prašome įdėmiai perskaityti žemiau išdėstytą informaciją. Primename, kad Lietuvos Respublikos konstitucijos 7 straipsnyje pasakyta, kad įstatymų nežinojimas neatleidžia nuo atsakomybės.

Toliau atmintinėje pateikiame pagrindines patvirtintuose dokumentuose nurodomas naudotojų atsakomybės už nustatytos tvarkos pažeidimus nuostatas.

VILNIAUS UNIVERSITETO TEISĖS AKTAI

Vilniaus universiteto kompiuterių tinklo naudojimo taisyklės, patvirtintos 2002 m. balandžio 26 d. Vilniaus universiteto rektorius:

8 straipsnis. Lokalaus kompiuterių tinklo kompiuterio vartotojas-savininkas atsako už visus žalingus kompiuterių tinklui veiksmus, atliktus pasinaudojus disponuojamais resursais.

16 straipsnis. Vartotojas, pažeidęs kurią nors iš šių nuostatų, gali laikinai ar visam laikui prarasti teisę naudotis universiteto kompiuterių tinklo resursais.

Vilniaus universiteto studijų informacinės sistemos duomenų saugos nuostatai, patvirtinti 2014 m. lapkričio 10 d. Vilniaus universiteto rektorius įsakymu Nr. R-512,

59 straipsnis. VUSIS naudotojai, pažeidę VUSIS nuostatuose, VUSIS saugos politiką įgyvendinančiuose teisės aktuose nustatytas VUSIS duomenų saugaus tvarkymo nuostatas, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

Vilniaus universiteto tipinė studijų sutartis, patvirtinta 2015 m. gegužės 27 d. Vilniaus universiteto studijų prorektoriaus įsakymu Nr. R-216:

51 straipsnis. Universitetas turi teisę vienašališkai, raštu išpėjęs Studijuojantįjį ne mažiau kaip prieš 10 (dešimt) kalendorinių dienų, nutraukti Sutartį šalinant Studijuojantįjį iš Universiteto (...) 51.2. Studijų nuostatuose ir / ar Akademinės etikos kodekse, ir / ar Reguliamine nustatytais atvejais ir Universiteto teisės aktuose nustatyta tvarka.

Vilniaus universiteto studijų nuostatai, patvirtinti 2013 m. birželio 20 d. Vilniaus universiteto Senato komisijos nutarimu Nr. SK-2013-8-4:

10.1. Pasižymėjusiems akademiniam, kūrybiniam, visuomeniniam arba sportiniam Universiteto gyvenime studentams ir klausytojams gali būti skiriamos paskatos, o studentams ir klausytojams, pažeidusiems šiuos nuostatus, kitus Universiteto teisės aktus ir (arba) akademinės etikos taisykles – nuobaudos.

10.3. Studentams ir klausytojams gali būti skiriamos tokios nuobaudos:

10.3.1. papeikimas;

10.3.2. šalinimas iš Universiteto.

10.4. Studentus ir klausytojus iš Universiteto šalina rektorius. Kitas nuobaudas ir paskatas skiria akademiųjų kamieninių padalinių vadovai arba rektorius.

Visiems Vilniaus universiteto informacinių sistemų ir kompiuterių tinklo naudotojams, kurių kaltė atlikus atitinkamas veiklas įrodyta, gali būti taikomi šie ir kiti Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso (toliau – ATPK) ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso (toliau – BK) straipsniai:

ADMINISTRACINIAI TEISĖS PAŽEIDIMAI, KURIAIS KĖSINAMASI Į NUSTATYTĄ VALDYMO TVARKĄ

ATPK 214¹⁴ straipsnis. Neteisėtas asmens duomenų tvarkymas

Asmens duomenų tvarkymas pažeidžiant Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymą – užtraukia baudą nuo vieno šimto keturiasdešimt keturių iki dviejų šimtų aštuoniasdešimt devynių eurų.

Tokia pat veika, padaryta asmens, bausto administracine nuobauda už šio straipsnio pirmojoje dalyje numatytą pažeidimą, – užtraukia baudą nuo dviejų šimtų aštuoniasdešimt devynių iki penkių šimtų septyniasdešimt devynių eurų.

ATPK 214¹⁵ straipsnis. Neteisėtas valstybės informacinių sistemų duomenų tvarkymas

Valstybės informacinių sistemų duomenų (išskyrus asmens duomenis) rinkimas, kaupimas, saugojimas, papildymas, keitimas, ištrynimasis, taisymas, klasifikavimas, sunaikinimas, teikimas arba atsisakymas juos teikti pažeidžiant informacinių sistemų tvarkymą reglamentuojančius teisės aktus –

užtraukia baudą nuo aštuoniasdešimt šešių iki vieno šimto septyniasdešimt trijų eurų.

Tokie pat veiksmai, padaryti asmens, bausto administracine nuobauda už šio straipsnio pirmojoje dalyje numatytus pažeidimus, – užtraukia baudą nuo vieno šimto septyniasdešimt trijų iki trijų šimtų keturiasdešimt septynių eurų.

ATPK 214²³ straipsnis. Neteisėtas asmens duomenų tvarkymas ir privatumo apsaugos pažeidimas elektroninių ryšių srityje

Elektroninių ryšių įstatyme numatyto asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos pažeidimas – užtraukia baudą nuo vieno šimto keturiasdešimt keturių iki dviejų šimtų aštuoniasdešimt devynių eurų.

Tokie pat veiksmai, padaryti asmens, bausto administracine nuobauda už šio straipsnio pirmojoje dalyje numatytus pažeidimus, – užtraukia baudą nuo dviejų šimtų aštuoniasdešimt devynių iki penkių šimtų septyniasdešimt devynių eurų.

NUSIKALTIMAI INTELEKTINEI IR PRAMONINEI NUOSAVYBEI

BK 191 straipsnis. Autorystės pasisavinimas

1. Tas, kas savo vardu išleido arba viešai paskelbė svetimą literatūros, mokslo ar meno kūrinį (įskaitant kompiuterių programas ir duomenų bazines) arba jo dalį, baudžiamas viešaisiais darbais arba bauda, arba laisvės apribojimu, arba areštu, arba laisvės atėmimu iki dvejų metų.
2. Tas, kas pasinaudodamas tarnybos padėtimi arba panaudodamas psichinę prievartą privertė literatūros, mokslo ar meno kūrinio (įskaitant kompiuterių programas ir duomenų bazines) arba jo dalies autorių pripažinti kitą asmenį bendraautoriumi ar autoriaus teisių perėmėju arba atsisakyti autorystės teisės, baudžiamas bauda arba laisvės apribojimu, arba areštu, arba laisvės atėmimu iki trejų metų.
3. Už šiame straipsnyje numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo.

BK 192 straipsnis. Literatūros, mokslo, meno kūrinio ar gretutinių teisių objekto neteisėtas atgaminimas, neteisėtų kopijų platinimas, gabenimas ar laikymas

1. Tas, kas neteisėtai atgamino literatūros, mokslo ar meno kūrinį (įskaitant kompiuterių programas ir duomenų bazines) ar gretutinių teisių objektą arba jų dalį komercijos tikslais arba platino, gabeno ar laikė komercijos tikslais neteisėtas jų kopijas, jeigu kopijų bendra vertė pagal teisėtų kopijų, o kai jų nėra, pagal atgamintų kūrinių originalų kainas viršijo 100 MGL dydžio sumą, baudžiamas viešaisiais darbais arba bauda, arba laisvės apribojimu, arba areštu, arba laisvės atėmimu iki dvejų metų.
2. Tas, kas padarė šio straipsnio 1 dalyje numatytą veiką, jeigu neteisėtų kopijų bendra vertė pagal teisėtų kopijų, o kai jų nėra, pagal atgamintų kūrinių originalų kainas viršijo 250 MGL dydžio sumą, baudžiamas bauda arba laisvės apribojimu, arba areštu, arba laisvės atėmimu iki trejų metų.
3. Už šiame straipsnyje numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo.

NUSIKALTIMAI ELEKTRONINIŲ DUOMENŲ IR INFORMACINIŲ SISTEMŲ SAUGUMUI**BK 196 straipsnis. Neteisėtas poveikis elektroniniams duomenims**

1. Tas, kas neteisėtai sunaikino, sugadino, pašalino ar pakeitė elektroninius duomenis arba techninę įrangą, programinę įrangą ar kitais būdais apribojo naudojimąsi tokiais duomenimis padarydamas žalos, baudžiamas viešaisiais darbais arba bauda, arba laisvės atėmimu iki dvejų metų.
2. Tas, kas šio straipsnio 1 dalyje numatytą veiką padarė daugelio informacinių sistemų elektroniniams duomenims arba strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui ar didelę reikšmę valstybės valdymui, ūkiui ar finansų sistemai turinčios informacinės sistemos elektroniniams duomenims, arba pasinaudodamas svetimais asmens duomenimis, arba padarydamas didelės žalos, baudžiamas bauda arba areštu, arba laisvės atėmimu iki šešerių metų.
3. Tas, kas padarė šiame straipsnyje numatytą veiką padarydamas nedidelės žalos, padarė baudžiamąjį nusizengimą ir baudžiamas viešaisiais darbais arba bauda, arba laisvės apribojimu, arba areštu. 4. Už šiame straipsnyje numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo.

BK 197 straipsnis. Neteisėtas poveikis informacinei sistemai

1. Tas, kas neteisėtai sutrikdė ar nutraukė informacinės sistemos darbą padarydamas žalos, baudžiamas bauda arba areštu, arba laisvės atėmimu iki dvejų metų.
2. Tas, kas šio straipsnio 1 dalyje numatytą veiką padarė daugeliui informacinių sistemų arba strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui ar didelę reikšmę valstybės valdymui, ūkiui ar finansų sistemai turinčiai informacinei sistemai, arba pasinaudodamas svetimais asmens duomenimis, arba padarydamas didelės žalos, baudžiamas bauda arba areštu, arba laisvės atėmimu iki šešerių metų.
3. Tas, kas padarė šiame straipsnyje numatytą veiką padarydamas nedidelės žalos, padarė baudžiamąjį nusizengimą ir baudžiamas viešaisiais darbais arba bauda, arba laisvės apribojimu, arba areštu. 4. Už šiame straipsnyje numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo.

BK 198 straipsnis. Neteisėtas elektroninių duomenų perėmimas ir panaudojimas

1. Tas, kas neteisėtai stebėjo, fiksavo, perėmė, įgijo, laikė, pasisavino, paskleidė ar kitaip panaudojo neviešus elektroninius duomenis, baudžiamas bauda arba laisvės atėmimu iki ketverių metų.

2. Tas, kas neteisėtai stebėjo, fiksavo, perėmė, įgijo, laikė, pasisavino, paskleidė ar kitaip panaudojo strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui arba didelę reikšmę valstybės valdymui, ūkiui ar finansų sistemai turinčius neviešus elektroninius duomenis,

baudžiamas laisvės atėmimu iki šešerių metų. 3. Už šiame straipsnyje numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo.

BK 198¹ straipsnis. Neteisėtas prisijungimas prie informacinės sistemos

1. Tas, kas neteisėtai prisijungė prie informacinės sistemos ar jos dalies pažeisdamas informacinės sistemos apsaugos priemones,

baudžiamas viešaisiais darbais arba bauda, arba areštu, arba laisvės atėmimu iki dvejų metų.

2. Tas, kas neteisėtai prisijungė prie strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui ar didelę reikšmę valstybės valdymui, ūkiui ar finansų sistemai turinčios informacinės sistemos ar jos dalies, baudžiamas bauda arba areštu, arba laisvės atėmimu iki trejų metų. 3. Už šiame straipsnyje numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo.

BK 198² straipsnis. Neteisėtas disponavimas įrenginiais, programine įranga, slaptažodžiais, kodais ir kitokiais duomenimis

1. Tas, kas nusikalstamais tikslais ar kitaip neteisėtai gamino, gabeno, importavo, pardavė, suteikė prieigą ar kitaip platino, įgijo ar laikė įrenginius ar programinę įrangą, tiesiogiai skirtus ar pritaikytus daryti nusikalstamas veikas, taip pat slaptažodžius, kodus ar kitokius panašius duomenis, skirtus prisijungti prie informacinės sistemos ar jos dalies, baudžiamas viešaisiais darbais arba bauda, arba areštu, arba laisvės atėmimu iki trejų metų. 2. Už šiame straipsnyje numatytas veikas atsako ir juridinis asmuo.

Rengėjas: VU ITTC duomenų saugos įgaliotinis Viktoras Bulavas Parengta pagal 2016 vasario 17 d. galiojusius teisės aktus.